

Dosarul nr. 2ra-1234/23
2-21183264-01-2ra-04092023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: Al. Sandu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secrieru, V. Cotorobai, M. Anton)

ÎNCHEIERE

23 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Lilia Roic-Botezatu
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani”,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Fetcu Iraida împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” cu privire la anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare,
împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 13 decembrie 2021, Fetcu Iraida a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” cu privire la anularea ordinului cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare.

În motivarea cererii, a invocat că la 14 septembrie 2021, i-a fost adus la cunoștință ordinul IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” nr.162 din 10 septembrie 2021, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră, în temeiul art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul muncii.

Reclamanta a menționat că, ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021 este neîntemeiat și ilegal din următoarele considerente.

A specificat că, din cauza relațiilor ostile de la locul de muncă din secția reabilitare medicală și medicină fizică, declanșate de comportamentul abuziv al Janetei Vasilevschi - șefa serviciului și al Veronicăi Siminica - asistenta superioară, la data de 03 și 07 august 2020, s-a adresat către administrație cu demersuri, iar drept consecință a examinării acestora, la data de 10 septembrie 2020 i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 191, prin care i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de „avertisment”.

Prin hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție, a fost anulat ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021.

De asemenea, reclamanta a susținut că, prin ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021, a fost sancționată repetat cu mustrare aspră.

Reclamanta a relevat că temeiurile invocate în ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021, despre lipsa soluțiilor și/sau a preparatelor în fiole, prin toate metodele posibile era adusă la cunoștință asistentei superioare, inclusiv prin înscrierea mențiunii în fișa de tratament la rubrica denumirea procedurii - „lipsesc”, iar procedurile le efectua doar la prescrierea medicului.

La fel, a reiterat că, explicațiile sorei superioare Siminica Veronica nu puteau servi temei pentru emiterea ordinului nr.162 din 10 septembrie 2021.

A invocat că, prin hotărârea din 11 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă contestația depusă și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție din 23 august 2021 și decizia de sancționare emisă în baza acestuia, cu încetarea procesului contravențional în privința sa.

Totodată, reclamanta a menționat că concluziile Comisiei de anchetă, expuse în Nota informativă din 03 septembrie 2021, care a stat la baza emiterea ordinului din 10 septembrie 2021, nu pot fi obiective, or, trei membri ai acestei comisii au participat la ambele anchete de serviciu, iar deoarece prima sancționare a fost anulată prin hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, concluziile comisiei din cea de a doua anchetă nu pot fi considerate ca fiind obiective, imparțiale, iar în concluzie sunt viciate.

Mai mult ca atât, reclamanta a comunicat că a fost cea care prin cererile din 13 august 2021, 19 august 2021 și 20 august 2021, a sesizat administrația pentru luarea măsurilor în vederea încetării fărădelegilor admise de Siminica Veronica.

Fetcu Iraida a solicitat anularea ordinului IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” nr.162 din 10 septembrie 2021, „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră”.

Prin hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Fetcu Iraida.

Prin decizia din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Fetcu Iraida, s-a casat hotărârea din 06 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Fetcu Iraida.

S-a anulat ordinul Instituției Medico-Sanitare Publice „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” nr.162 din 10 septembrie 2021 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare aspră”.

În motivarea concluziei, instanța de apel a reținut că Fetcu Iraida a fost angajată în cadrul IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” la 01 iunie 2012 în calitate de asistent medicală, Secția Stomatologică nr.1, iar ulterior a fost transferată în funcția de asistent medical de fizioterapie secția reabilitare medicală și medicină fizică al CCD.

La 03 august 2020 și 07 august 2020, Fetcu Iraida a înaintat demersuri cu privire la conflictul creat în cadrul Secției Reabilitare Medicală și Medicină Fizică (RMMF), subdiviziune a IMSP AMT Rîșcani.

Drept urmare, Asociația Medicală Teritorială Rîșcani, la data de 11 august 2020 a emis ordinul nr.165 cu privire la crearea comisiei privind examinarea demersurilor cu efectuarea unei anchete de serviciu în perioada 12 august 2020-19 august 2020, cu prezentarea notei informative.

În urma examinării conflictului interpersonal de durată a colaboratorilor secției RMMF CCD, de către IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” la data de

10 septembrie 2020 a fost emis ordinul nr.191, prin care Fetcu Iraida a fost sancționată disciplinar cu avertisment pentru nerespectarea atribuțiilor specifice funcției asistentului medical a secției RMMF, a contractului colectiv de muncă, a Codului deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului.

Ordinul nr.191 din 10 septembrie 2020, a fost anulat prin hotărârea din 23 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău Centru, menținută prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 25 mai 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Prin ordinul Asociației Medicale Teritoriale Rîșcani nr.162 din 10 septembrie 2021, Fetcu Iraida a fost sancționată disciplinar cu mustrare aspră pentru încălcarea prevederilor pct.2; pct.5 „Atribuțiile generale, pct.7 Responsabilitățile: Funcția principală, din obligațiunile de funcție ale asistentului medical a secției RMMF.

Instanța de apel a stabilit că, ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare „mustrare aspră” este ilegal, în condițiile în care a fost emis cu încălcarea normelor legislației în vigoare, fapt ce constituie temei de anulare a acestuia, or, este nemotivat corespunzător, pretinsele încălcările a disciplinei ne fiind corelate cu aspectele factologice reale care s-au petrecut, limitându-se la explicațiile persoanelor implicate în conflict, la opiniile subiective ale unor angajați ce nu pot sta la baza sancționării.

La caz, instanța de apel a statuat că, angajatorul are dreptul să stabilească sancțiunea disciplinară în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite, gradul de vinovăție al salariatului, ceea ce în prezenta speță nu a fost demonstrat, prin urmare, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a salariatului.

Or, legiuitorul a prevăzut că răspunderea disciplinară survine în rezultatul încălcării disciplinei de muncă, iar pentru apariția răspunderii disciplinare este necesară întrunirea elementelor obligatorii: calitatea de salariat, prejudiciul, existența unei fapte ilicite săvârșite de salariat, raportul causal dintre fapta și prejudiciu și vinovăția salariatului, condiție legală neîntrunită în prezenta speță, iar lipsa unei condiții, exclude răspundere disciplinară.

Instanța de apel a statuat că circumstanțele luate în mod cumulativ demonstrează faptul că abaterea disciplinară care îi este imputată Iraidei Fetcu sub formă de mustrare aspră este neîntemeiată, în condițiile în care de către angajator nu a fost făcută dovada vinovăției salariatului în modul prevăzut de lege, considerent din care acțiunea reclamantei urmează a fi admisă.

La 15 august 2023, IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de fond corect a reținut că nu sunt temeiuri de anulare a sancțiunii disciplinare aplicate față de Fetcu Iraida prin ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021, deoarece drept temeiuri pentru anularea ordinului, au fost invocate circumstanțe care au fost deja epuizate (situația de conflict descrisă în ordinul nr. 191 din 10 septembrie 2020), pe care a fost emisă o hotărâre judecătorească.

Recurentul a menționat că prin ordinul nr. 162 din 10 septembrie 2021, angajatorul a ținut cont de gravitatea abaterii disciplinare comise, precum și de alte circumstanțe obiective.

La 04 ianuarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Iraidei Fetcu pentru notificare copia recursului declarat de IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani”, explicându-i dreptul de a depune referință.

La 16 ianuarie 2024, Fetcu Iradia, reprezentată de avocatul Gutium Galina, a depus referință la recursul declarat de IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani”, prin care a solicitat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 23 martie 2023.

Decizia motivată din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată părților prin intermediul poștei electronice la data de 16 iunie 2023 (f. d. 211).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 15 august 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” împotriva deciziei din 21 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de către IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recursuri se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererilor de recurs).

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani”, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către IMSP „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani”, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Asociația Medicală Teritorială Rîșcani” împotriva deciziei din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Lilia Roic-Botezatu

Oxana Parfeni